

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นายปรีชา เกตทองสง

ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๒๕๒๕ ส่วนฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖ ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

๑. กำหนดแผนปฏิบัติการ รวมทั้งการกำกับ ควบคุม ดูแล และประสานงานด้านการฟื้นฟู พัฒนา และรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๒. ศึกษา วิเคราะห์ และปฏิบัติงานเพื่ออนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากร และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๓. การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและทำกินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยดำเนินการตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ มาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. ดำเนินงานโครงการพุทธอุทยานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ ด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากร

๕. ประสานงานกับหน่วยงาน ในการดำเนินงานตามโครงการปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และป้องกันไฟป่า และปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.)

๖. ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

๗. การตรวจสอบ ระวังชี้แนวเขตป่าอนุรักษ์ ในกรณีที่มีอาณาเขตติดต่อ คาบเกี่ยว หรืออยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๘. รวบรวมและบริการข้อมูลภูมิสารสนเทศป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบ

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๒๕๐๒ ส่วนฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

๑. กำหนดแผนปฏิบัติการ รวมทั้งการกำกับ ควบคุม ดูแล และประสานงานด้านการฟื้นฟู พัฒนา และรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๒. ศึกษา วิเคราะห์ และปฏิบัติงานเพื่ออนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากร และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๓. การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและทำกินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยดำเนินการตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ มาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

๔. ดำเนินงานโครงการพุทธอุทยานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ ด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากร

๕. ประสานงานกับหน่วยงาน ในการดำเนินงานตามโครงการปลูกป่าเพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู ป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และป้องกันไฟป่า และปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.)

๖. ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

๗. การตรวจสอบ ระวังชี้แนวเขตป่าอนุรักษ์ ในกรณีที่มีอาณาเขตติดต่อ คาบเกี่ยว หรืออยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และบริการข้อมูลภูมิสารสนเทศป่าอนุรักษ์ในความรับผิดชอบ

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การบริหารจัดการที่ดินทำกินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ กรณีศึกษาในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ กรกฎาคม ๒๕๖๕ - ธันวาคม ๒๕๖๕

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๓.๑ องค์ความรู้เกี่ยวกับเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

๓.๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑

๓.๔ การสำรวจการถือครองและการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎร ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๓.๕ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

๔.๑ รวบรวมข้อมูลพื้นฐานพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปทั้งด้านกายภาพและชีวภาพพื้นที่รับผิดชอบ สภาพภูมิประเทศ สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

๔.๒ รวบรวมข้อมูลการถือครองที่ดินของราษฎรในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา ข้อมูลปฐมนิคม ข้อมูลที่ดินในรูปแบบข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ ทั้งข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลเชิงบรรยาย

๔.๓ วิเคราะห์แนวโน้มลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา

๔.๕ วิเคราะห์หาแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา และสรุปผลการศึกษา

๔.๖ จัดทำรายงานผลการศึกษา

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๕.๑ ฐานข้อมูลและแผนที่การถือครองที่ดินของราษฎรในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา

๕.๒ แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ หรือปรับปรุงวิธีการ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ได้มีแนวทางเพื่อให้การแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินประสบความสำเร็จ ป้องกันการบุกรุกพื้นที่เพิ่มเติม และราษฎรสามารถอยู่อาศัย ทำกินได้อย่างยั่งยืน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของราษฎร และยังคงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๗.๑ เนื่องจากเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา ประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๑๙ ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งตามพระราชบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะคุ้มครองสัตว์ป่าเท่านั้น โดยไม่ได้กล่าวถึงที่ดินในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่อย่างใด แต่กำหนดไว้เฉพาะเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเท่านั้น ที่กำหนดไว้ว่า “ที่ดินที่จะกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า นั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง” ซึ่งการประกาศเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา ได้ประกาศให้ท้องที่ตำบลปากรอ ตำบลชะแล ตำบลบางเขียด อำเภอเมืองสงขลา ตำบลท่าหิน ตำบลคูขุด ตำบลคลองรี อำเภอสตงพระ ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอรโนด ตำบลควนโส อำเภอรตภูมิ จังหวัดสงขลา และตำบลเกาะนางคำ ตำบลเกาะหมาก ตำบลปากพะยูน ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จึงทำให้เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลาครอบคลุมพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเป็นจำนวนมาก

๗.๒ คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่องเพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งกำหนดให้ “การดำเนินการใด ๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้น ๆ ก่อนคำสั่งนี้มีผลบังคับใช้ ยกเว้นผู้ที่บุกรุกใหม่จะต้องดำเนินการสอบสวน และพิสูจน์ทราบ เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป” จากคำสั่งดังกล่าวมีผลให้ราษฎรที่เข้ามาอยู่อาศัย/ทำกิน ตั้งแต่หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ถึง ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ (ก่อนคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลบังคับใช้) สามารถที่จะแจ้งการครอบครองต่อเจ้าหน้าที่ได้ และการที่จะตรวจสอบว่าราษฎรเหล่านี้เป็นผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ก็ทำได้ยากเนื่องจากไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่ชัด ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องรับแจ้งการครอบครองของราษฎรกลุ่มนี้ไว้ด้วย

๗.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ดำเนินการภายใต้หลักการ และข้อกำหนดที่มีความซับซ้อน รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายยังไม่มีข้อปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้การดำเนินการใด ๆ ในการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์มีความยุ่งยาก ลำบาก และไม่เห็นผลที่เป็นรูปธรรม

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๘.๑ การแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ได้ดำเนินการมานานแล้ว โดยได้มีการสำรวจการถือครองและการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎร เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการในพื้นที่หลายครั้งแต่ก็ยังไม่มีความก้าวหน้าที่เป็นรูปธรรมให้ราษฎรได้เห็น ทำให้ราษฎรไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร และยังมีราษฎรบางส่วนต้องการได้กรรมสิทธิ์

หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน แต่การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ไม่สามารถตอบโจทย์ราษฎรเหล่านี้ได้ เช่น กรณีผลการตรวจพิสูจน์พบว่าราษฎรอยู่อาศัย/ทำกิน มาก่อนวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ราษฎรก็ยังคงไม่ได้กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน ไม่สามารถตัดโค่นไม้ยางพาราที่หมดสภาพเพื่อปลูกใหม่ทดแทน หรือปลูกพืชชนิดอื่นได้ จึงทำให้ขาดความร่วมมือจากราษฎร

๘.๒ การแปลตีความภาพถ่ายทางอากาศที่ใช้ในการตรวจพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรมีความล่าช้า เนื่องจากกรมอุทยานฯ ต้องมีการแปลตีความภาพถ่ายทางอากาศในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั่วประเทศ เพื่อให้เจ้าหน้าที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน จึงทำให้กระบวนการตรวจพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในระดับพื้นที่ต้องมีความล่าช้าตามไปด้วย ส่งผลให้ราษฎรที่เข้าร่วมโครงการไม่มีความมั่นใจ

๘.๓ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ กำหนดไว้ว่า กรณีผลการตรวจพิสูจน์พบว่าราษฎรอยู่อาศัย/ทำกิน หลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ให้เคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้น แล้วทำการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อม การเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ให้เตรียมแผนการรองรับในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งการพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ได้ทันที ให้ดำเนินการควบคุมขอบเขตพื้นที่มิให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และในระหว่างรอการเคลื่อนย้ายให้จัดระเบียบที่อยู่อาศัย/ทำกิน ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าราษฎรที่เข้ามาอยู่อาศัย/ทำกิน หลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก รัฐจะต้องเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และเตรียมพื้นที่ในการรองรับ พร้อมทั้งสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วไม่สามารถทำได้ เนื่องจากไม่มีพื้นที่รองรับ ราษฎรเหล่านี้ก็ยังคงอยู่ในพื้นที่เดิม เช่นเดียวกันกับกรณีผลการตรวจพิสูจน์พบว่าได้อยู่อาศัย/ทำกิน ก่อนวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก เนื่องจากไม่มีผลในทางปฏิบัติใดๆ กับผู้ที่อาศัย/ทำกิน หลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก จึงทำให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น

๙. ข้อเสนอแนะ

การแก้ไขปัญหาที่ดินในป่าอนุรักษ์ ต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จในระยะเวลาที่เร็วที่สุด และครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ปัจจุบันพบว่า การดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินในป่าอนุรักษ์ ยังมีความล่าช้าเป็นอันมาก เนื่องจากในการตราพระราชกฤษฎีกาต้องผ่านขั้นตอนพิจารณาหลายกระบวนการ ส่งผลให้ใช้เวลานาน ประกอบกับพื้นที่ที่ดินทำกินที่อยู่ในป่าอนุรักษ์มีเนื้อที่ครอบคลุมทั้งประเทศเป็นจำนวนมาก ดังนั้น หากสามารถปรับลดกระบวนการการแก้ไขปัญหาที่ดินในป่าอนุรักษ์ จะทำให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และเป็นการแก้ไขปัญหาการดำรงชีพให้แก่ราษฎรได้ทันทั่วถึง โดยการมีต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่อาจออกเป็นประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ หรือคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

สามารถเผยแพร่ผลงานทางเว็บไซต์ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือบรรยายให้แก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

(๑)-.....สัดส่วนของผลงาน.....

(๒)-.....สัดส่วนของผลงาน.....

(๓)-.....สัดส่วนของผลงาน.....

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)..........ผู้ขอประเมิน

(นายปรีชา เกตทองสง)

วันที่ ๑๐ / มกราคม / ๒๕๖๗

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑)	
(๒)	
(๓)	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นายณัฏฐนันท์ ด้านอนุพันธ์)
(ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖)
ตำแหน่ง.....
วันที่...../..... 10 ม.ค. 2567 /.....
(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ)
(.....)
ตำแหน่ง.....
วันที่...../...../.....
(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และ
ผู้บังคับบัญชาที่เหนือ ขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคล
เดียวกัน ก็ให้คำรับรองหนึ่งระดับได้
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A๔

แบบการเสนอข้อเสนอนโยบายการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

๑. เรื่อง การจัดทำแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์

๒. หลักการและเหตุผล

ปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่มีมานาน โดยรัฐต้องการที่จะสงวนพื้นที่ป่าให้คงไว้เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยการประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ต่าง ๆ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตามราชฎยังคงมีความต้องการใช้พื้นที่เพื่อทำการเกษตร เป็นที่อยู่อาศัย เพื่อการดำรงชีพ ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของประชากรส่งผลให้ความต้องการที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินมีมากขึ้น ทำให้ที่ดินที่ทำกินอยู่เดิมไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ มีการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานรับผิดชอบมีความพยายามที่จะรักษาผืนป่าไว้อย่างเข้มแข็ง แต่ด้วยปัจจัยหลายประการ ก็มีอาจป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าได้คงเดิม ประกอบกับในบางช่วงก็มีการผ่อนผันจากนโยบายรัฐบาลให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน เมื่อราษฎรได้เข้ามาอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าเป็นเวลานาน เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของในที่ดินดังกล่าว จึงได้มีการเรียกร้องสิทธิในที่ดินตลอดมา

คณะรัฐมนตรี จึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ได้ใช้แก้ไขปัญหาในพื้นที่ ซึ่งมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และป่าอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี (พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ ละเขตอนุรักษ์ป่าชายเลน) สำหรับพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ซึ่งปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนดให้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎร โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหาร หากไม่มีก็ให้ใช้ภาพถ่ายดาวเทียม ซึ่งถ่ายภาพพื้นที่นั้นไว้เป็นครั้งแรก หลังวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก พร้อมกับตรวจสอบร่องรอยการทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก และต้องพิจารณาร่วมกับพยานหลักฐานอื่น ซึ่งแสดงว่าได้มีการครอบครองทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนวันสงวนหวงห้ามนั้นๆ ด้วย หากผลการตรวจพิสูจน์พบว่าราษฎรอยู่อาศัยและทำกินมาก่อน ให้จัดทำขอบเขตบริเวณที่อยู่อาศัยและทำกินให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่เพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน ตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ แต่ถ้าเป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ พื้นที่ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ให้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรตามความเหมาะสมเพื่อให้หาที่อยู่อาศัยและทำกินแห่งใหม่ หรือดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากบริเวณนั้น ไปอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยในพื้นที่รองรับให้มีการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ที่ราษฎรได้เคลื่อนย้ายออกไปแล้วให้ทำการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต่อไป แต่ถ้าหากผลการตรวจพิสูจน์พบว่าราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน หลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก ก็ให้เคลื่อนย้ายราษฎร

ออกจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้น แล้วทำการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อม การเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ให้เตรียมแผนการรองรับในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยสนับสนุนด้านสาธารณูปโภคการพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งการพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แต่หากยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ได้ทันที ให้ดำเนินการควบคุมขอบเขตพื้นที่มิให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และในระหว่างรอการเคลื่อนย้ายให้จัดระเบียบที่อยู่อาศัยและทำกินให้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่มีความชัดเจนระหว่างผู้ที่อยู่ก่อน และหลัง วันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรก จึงทำให้การแก้ไขปัญหาที่ดินตามมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ไม่มีความคืบหน้า

ต่อมาคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ทุกประเภท สำหรับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พื้นที่เป้าหมายจะอยู่ในกลุ่มที่ ๔ “ชุมชนที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์” ซึ่งจะประกอบด้วยชุมชนที่อยู่อาศัยและทำกิน ก่อนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และชุมชนที่อยู่อาศัยและทำกิน หลังมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยมีแนวทางในการแก้ไขปัญหา คือ ต้องเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่เดิม ไม่มีการจัดที่ดินให้แก่บุคคลภายนอกพื้นที่ มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ทำกินเป็นที่ยอมรับร่วมกัน และเป็นการให้สิทธิทำกินมิให้เอกสารสิทธิ โดยประกอบด้วย ๒ ขั้นตอนหลัก คือ การสำรวจการครอบครองที่ดิน และการบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อตกลงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ในรูปแบบของการประชุมของชุมชน โดยมีคณะกรรมการ/คณะทำงาน ที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ประกอบด้วย คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกับชุมชนในการสำรวจและบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกัน และคณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินการและแก้ไขปัญหาจากผลการดำเนินงานของคณะทำงานระดับพื้นที่ โดยนำผลการสำรวจตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และการตรวจสอบผู้ครอบครองที่ดินที่เป็นผู้ยากไร้ ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิมนั้น ๆ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรวจสอบร่วมกับราษฎร เพื่อจัดระเบียบการครอบครองที่ดินและกำหนดให้เป็นเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการพิจารณาอนุญาตตาม พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๑

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖๔ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่ง ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งและรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกิน และได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติโดยไม่ให้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสอง ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกิน และได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปรามหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่น ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกัน แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ ป่าไม้ ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีที่บุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด หวาย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือนำหรือปล่อยสัตว์ ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรา นี้ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติสุข และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๒๑ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่ง ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่งและรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกิน และได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยไม่ให้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสอง ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกิน และได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่องการแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปรามหยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสถานการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ ป่าไม้ ดูแลรักษาสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทาง

ชีวภาพภายในพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีที่บุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เกือบหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งสัตว์ป่า ไม้ ดิน หิน กรวด หวาย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรานี้ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่บุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ สามารถกระทำการใด ๆ เพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ โดยไม่ต้องรับโทษนั้น จะต้องมีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และต้องมีการจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตโครงการฯ เพื่อประกอบในการตราพระราชกฤษฎีกา ตามนัยมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งในการตราพระราชกฤษฎีกาที่มีแผนที่แนบท้ายนั้น ในชั้นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นการตรวจสอบเนื้อหาสาระรายละเอียดใน ๒ ส่วน คือ ตัวร่างกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างกฎหมาย บทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ที่บัญญัติในร่างกฎหมาย และตรวจสอบแผนที่ท้ายร่างกฎหมาย ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การตรวจสอบกับทำเนียบท้องที่ของกรมการปกครอง การตรวจสอบเส้นทางคมนาคม การตรวจสอบเขตท้องที่เขตการปกครอง รายละเอียดอื่นกับแผนที่ทหาร ตรวจสอบการทับซ้อนกับพื้นที่ตามกฎหมายอื่น ๆ ฯลฯ เสร็จแล้วจึงเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ก่อนตราเป็นพระราชกฤษฎีกาต่อไป ซึ่งจะใช้เวลาในการตรวจสอบ

เนื่องจากพื้นที่ที่ดินของราษฎรที่อยู่อาศัยหรือทำกินในป่าอนุรักษ์มีจำนวนมาก และการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ฯ พร้อมแผนที่แสดงแนวเขตโครงการฯ เพื่อตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ตามนัยมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น การจะดำเนินการให้แล้วเสร็จพร้อมกันทั่วประเทศในระยะเวลาอันสั้นนั้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากกระบวนการในการตราพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดให้มีแผนที่แนบท้ายด้วยนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดพื้นที่ที่จะใช้บังคับกฎหมายและแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับที่ตั้ง ขอบเขตของพื้นที่ดังกล่าวอย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้ แผนที่ท้ายกฎหมายจึงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าสาระหรือเนื้อหาของกฎหมาย เช่น การกำหนดอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ การกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า การขยายหรือเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า กำหนดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และให้มีแผนที่แสดงแนวเขต แต่กรณีตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ หากเป็นการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไม่ เป็นแต่เพียงให้บุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ สามารถกระทำการใด ๆ เพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระได้โดยไม่ต้องรับโทษ โดยไม่ให้สิทธิในที่ดิน ซึ่งที่ดินดังกล่าวยังคงเป็นอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เช่นเดิม และโดยเฉพาะเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ซึ่งกำหนดโดยประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ การที่จะมาออกเป็นพระราชกฤษฎีกา ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่า เพียงเพื่อให้บุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตฯ สามารถกระทำการใด ๆ เพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระได้โดยไม่ต้องรับโทษ ก็ยังไม่สมควร

ดังนั้น เพื่อให้ “การจัดทำแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์” สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้บุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ สามารถกระทำการใด ๆ เพื่อการดำรงชีพ อย่างเป็นปกติธุระได้โดยไม่ต้องรับโทษ จึงเห็นควรขอแก้พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๑ โดยในการจัดทำโครงการฯ มี ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา หากสามารถขอแก้ไขพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๔ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๑ กรณีการจัดทำโครงการฯ โดยมีต้อง ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา หากสามารถปรับลดกระบวนการการแก้ไขปัญหาที่ดินในป่าอนุรักษ์ จะทำให้ สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว และเป็นการแก้ไขปัญหการดำรงชีพให้แก่ราษฎรได้ทันทั่วถึง โดยการมี ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่อาจออกเป็นประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความ เห็นชอบของ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ หรือคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ โดยนำ แนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ที่ดำเนินการไว้เสร็จแล้ว มาจัดทำเป็นแผนที่แนบท้ายประกาศกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ในที่ดินได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง การบุกรุกพื้นที่ป่าลดลงและ ไม่มีในที่สุด เพราะราษฎรสามารถใช้พื้นที่ที่ดินทำกินที่มีอยู่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ภาคใต้ซึ่งมีการปลูกไม้ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลยืนต้น ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นจำนวนมาก เมื่อผลอาสิน ดังกล่าวหมดอายุหรือไม่ให้ผลผลิตแล้ว ก็สามารถตัดโค่นแล้วปลูกใหม่ทดแทน หรือปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนได้ ยังส่งผลต่อการได้มาซึ่งแนวร่วมในการดูแลรักษาป่าอย่างยั่งยืนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของราษฎร และยัง คงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

บุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ สามารถ ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำ ด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการ ใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งสัตว์ป่า ไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือ ทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือนำหรือปล่อยสัตว์ ในเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ได้ หากการกระทำ ดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ มิได้ล่วงล้ำไปในเขตป่า และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ ที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

(ลงชื่อ).....

(นายปรีชา เกตทองสง)

วันที่ ๑๐ / มกราคม / ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน